
Aika 13.04.2023, klo 09:00 - 11:00

Paikka Järvenpää-talo

Käsitellyt asiat

§ 10 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjantarkastajien valinta

§ 11 Tiedoksiantoja

§ 12 Vuoden 2024 talousarvion lähtökohdat

Saapuvilla olleet jäsenet

Annika Kokko, puheenjohtaja
Tapio Havula, 1. varapuheenjohtaja
Kimmo Behm
Arto Lindberg
Tiia Lintula, saapui 09:03
Irma Pahlman
Lilli Salmi

Muut saapuvilla olleet

Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, sihteeri
Sanna Kaukua, talouspäällikkö
Pirjo Laitinen-Parkkonen, johtajaylilääkäri, kehitys- ja tutkimusjohtaja
Helinä Perttu, aluehallituksen pj.

Poissa

Mikko Komulainen, vt. hyvinvointialuejohtaja
Annika Lappalainen

Allekirjoitukset

Annika Kokko
Puheenjohtaja

Päivi Tarsia
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue 21.04.2023 klo 09:05. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

18.04.2023

18.04.2023

Irma Pahlman

Kimmo Behm

§ 10**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus, pöytäkirjantarkastajien valinta****Ehdotus**

Toimitetaan nimenhuuto ja todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus. Kokouksen esityslista liitteineen on toimitettu jaoston jäsenille ja kokoukseen osallistuville viranhaltijoille 6.4.2023 sekä julkaistu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kotisivuilla. Kokoukselle valitaan jaoston jäsenistä kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Toimitettiin nimenhuuto ja todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Irma Pahlman ja Kimmo Behm.

§ 11**Tiedoksiantaja**

Liitteet

1 HUSin toiminta ja talous

Ajankohtaisasiat:

- Husin talousjohtaja Jari Finnilä esittelee erikoissairaanhoidon toiminnan ja talouden ajankohtaiskatsauksen.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

§ 12**Vuoden 2024 talousarvion lähtökohdat**

KEUHDno-2023-1417

Valmistelija / lisätiedot:

Sanna Kaukua

sanna.kaukua@keusote.fi

talouspäällikkö

Liitteet

1 Talousarvion valmistelutilanne, liite rahoitus- ja talousjaosto 13.4.2023

Vuoden 2023 talousarvio

Vuoden 2024 talousarviovalmistelun pohjana on vuoden 2023 talousarvio. Aluevaltuuston 8.12.2022 hyväksymä talousarvio on 65,7 Me alijäämäinen. Talousarviossa valtionrahoitus perustui VM:n vuonna 2022 julkaisemiin laskelmiin ja valmisteluvaiheessa voimassa olleeseen rahoituslakiin. Vuoden 2023 rahoitus määräytyy kuntien vuosien 2021 ja 2022 sote-kustannusten perusteella ja laskemissa vuoden 2022 kustannukset perustuivat kuntien sote-talousarvioihin. Rahoituslakia on muutettu siten, että vuoden 2023 rahoitusta korjaava kertaerä kirjataan vuodelle 2023 eikä vuodelle 2024, kuten talousarvion valmisteluvaiheessa oli. VM on julkaissut 3.3.2023 hyvinvointialuekohtaisen arvion vuoden 2023 rahoituksen kertakorvauksesta. Arvion mukaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitus olisi n. 29,3 Me suurempi kuin vuoden 2023 talousarviossa arvioitu rahoitus. Lopullinen vuoden 2023 rahoitus selviää kuitenkin vasta syksyllä 2023, kun kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstiedot on valmiina.

Hyvinvointialueille on tulossa vuonna 2023 n. 350 Me avustusta, josta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen osuus on n. 12,7 Me. Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki ovat sopineet, että lisärahoituksesta kohdennetaan HUS:lle 25 Me. Tämä huomioiden Keski-uudenmaan hyvinvointialueelle kohdentuva avustus olisi n. 9 Me. Avustusta voi käyttää vuosina 2023-2025 ja alustava arvio on, että vuonna 2023 avustusta käytettäisiin n. 3 Me.

Henkilöstökulujen sopimuskorotukset on varmistuneet ja alustavan arvion mukaan ne aiheuttavat n. 2,9 Me:n kasvun alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Tämä täsmentyy kuitenkin kevään aikana, kun henkilöstöpalveluissa tehdään tarkempia laskelmia korotusten vaikutuksista.

Kun edellä esitetyt asiat huomioidaan, vuoden 2023 talousarvion alijäämä olisi n. 36,3 Me. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella laaditaan ensimmäinen tilinpäätösennuste tammi-maaliskuun perusteella huhtikuussa, joten tässä tarkastelussa ei ole vielä voitu huomioida palvelualueiden ennusteiden mahdollisia poikkeamia talousarvioon verrattuna.

Hyvinvointialuelain mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Mikäli

vuoden 2023 tilinpäätös on alijäämäinen, on alijäämä katettava vuoden 2026 loppuun mennessä. Tässä määräjassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Vuoden 2024 talousarvion lähtökohdat

Ensimmäisissä vuoden 2024 talousarviolaskelmissa on huomioitu seuraavat oletukset suhteessa edellä kerrottuun valtionrahoituksella, avustuksella ja henkilöstökuluilla korjattuun vuoden 2023 talousarvioon:

- asiakasmaksutuottojen kasvu 2 % (maksujen indeksikorotukset v. 2024)
- henkilöstökulujen kasvu n. 2,3 % (perustuu tiedossa oleviin sopimuskorotuksiin)
- palvelujen ostojen hintojen korotukset 5 %
- muiden toimintakulujen kasvu (vuokrat) 5 %
- erikoissairaanhoidon kasvu 3 %
- pelastustoimen kasvu 3,5 %
- rahoitustuotot ja -kulut sekä poistot arvioitu voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan

VM on julkaissut ensimmäiset laskelmat vuoden 2024 rahoituksesta ja niiden perusteella valtionrahoitus vuonna 2024 olisi n. 807,1 Me. Valtionrahoituksen määräytymisperiaatteet on esitetty jäljempänä.

Näillä oletuksilla vuoden 2024 talousarvio olisi n. 22,9 Me alijäämäinen. Mikäli vuoden 2023 tilinpäätös olisi 36,3 Me alijäämäinen, olisi kumulatiivinen alijäämä vuoden 2024 lopussa n. 59,3 Me.

Palvelualueiden talousarvioneuvottelut

Talousarvioprosessin mukaisesti ensimmäiset palvelualueiden talousarvioneuvottelut on käyty maaliskuuhun vaihteessa. Neuvotteluissa palvelualueet esittivät alustavia muutostarpeita suhteessa vuoden 2023 talousarvioon. Esitetyt muutostarpeet olivat yhteensä n. 10-10,5 Me, josta henkilöstömuutosten osuus oli n. 5,5-6,1 Me ja muiden muutosten osuus n. 4,4 Me. Osa esitetyistä muutostekijöistä saataa katettua palvelualueilla ja osa on erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhoidon välistä määrärahan siirtoa. Mikäli kaikki muutostekijät huomioitaisiin, olisi vuoden 2024 talousarvion alijäämä n. 33,4 Me ja vuosien 2023 ja 2024 kumulatiivinen alijäämä lähes 70 Me. Palvelualueiden neuvotteluissa on käyty läpi, ettei valtionrahoitus mahdollista esitettyjä lisäyksiä ja seuraaviin neuvotteluihin onkin annettu tehtäväksi tuoda karsitut esitykset. Tämä edellyttää, että palvelualueet käyvät keskustelua tarkoituksenmukaisimmasta tavasta järjestää palveluja ilman esitettyjä lisäresursseja. Toinen neuvottelukierros käydään toukokuun puoleenväliin mennessä.

Talousarviolaskelmissa ei ole huomioitu valmisteilla olevan hyvinvointialueohjelman toimenpiteitä. Laskelmat osoittavat, että hyvinvointialueohjelman toimenpiteiden tulee olla mittavat, jotta lain määräyksen mukainen alijäämän kattamisvelvoite saadaan täytettyä. Hyvinvointialueohjelma on tarkoitus tuoda päätöksentekoon kesäkuussa ja ohjelman toimenpiteet huomioidaan vuoden 2024 talousarvion kehyksessä, joka tulee päätöksentekoon 20.6.2023.

HUS

HUS:n talousarvion valmistelu etenee yhteistyössä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin sekä HUS:n kanssa. Parhaillaan valmistellaan HUS:n talousarviokehityksen periaatteita. Talousarviokehityksen ensimmäinen käsittely on johdon yhteistyökokouksessa 18.4.2023. Vuoden 2024 talousarviokehityksen ja valmistelun periaatteiden hyväksyntä on HUS:n yhtymäkokouksessa 15.6.2023. Ennen HUS:n yhtymäkokousta hyvinvointialueilla on mahdollisuus antaa lausunto kehiksestä ja valmisteluperiaatteista. HUS:n kehystä tarkistetaan tarvittaessa syksyn 2023 aikana rahoituksen selkiinnyttä.

HUS:n osuus on noin 37 % Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen toimintakuluista. HUS:n kuluva vuoden talousarvio on laadittu perussopimuksen mukaisesti nollatulokseen. Alustavien arvioiden mukaan tähän pääseminen on haastavaa mm. sote-palkkaratkaisun vuoksi. Vuoden 2024 tilanne on haastava, koska valtionrahoitus ei mahdollista kasvua. Koska valtionrahoitus on yleiskatteista, tulee erikoissairaanhoidon menojen ylittyminen kattaa peruspalveluista. Tärkeää on, että myös erikoissairaanhoidon pyrkiä aktiivisesti toimenpiteillään pysymään kuluva vuoden talousarviossa sekä hillitsemään tulevien vuosien kasvupaineita. Hyvinvointialueen tulee tehdä tiivistä yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa tuottavuuden parantamiseksi mm. prosesseja ja työnjakoja tarkastelemalla. HUS:n investoinnit vaikuttavat hyvinvointialueiden maksuosuuksiin kasvavien käyttökustannusten sekä poistojen ja rahoituskulujen kautta, joten investointeja tulee tarkastella kriittisesti ja yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa.

Valtionrahoitus

Hyvinvointialueiden rahoitusmallissa sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituspohjaa korotetaan vuosittain arvioidulla palvelutarpeen ja kustannustason kasvulla. Hyvinvointialueiden suurimpana rahoituskriteerinä on THL:n tutkimukseen perustuva sote-palvelutarvekerroin. Sen perusteella määräytyy noin 80 % yleiskatteisesta rahoituksesta. Iän ja sukupuolen vaikutus sote-palvelujen käytöstä aiheutuneisiin suoriin kustannuksiin on vähäinen. Tärkein palvelujen tarvetta selittävä tekijä on sairastavuus. Palvelutarpeen arvioitu kasvu huomioidaan täysimääräisesti sote-uudistuksen voimaantulovuoden 2023 ja sitä seuraavan vuoden 2024 rahoituksen tasossa. Sen jälkeen palvelutarpeen kasvu huomioidaan 80 %:sti. Tämä kannustaa hyvinvointialueita tehokkuuteen sote-palvelujen järjestämisessä.

Valtio huomioi rahoituksessa hyvinvointialueille määrätty uudet tehtävät valtakunnantasoisesti, mutta huomioitavaa on, että rahoitus jakaantuu hyvinvointialueille palvelutarpeen perusteella.

Vuoden 2024 rahoitukseen tulee uusi elementti, yliopistosairaalalisä, joka sisältyy VM:n rahoituslaskelmiin. Kevään laskelmien mukainen rahoitus ei kuitenkaan ole lopullinen vaan laskelmat täsmentyvät syksyllä 2023, kun kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstiedot ja valtion vuoden 2024 talousarvio ovat valmiit. Talousarviovalmistelu on hyvinvointialueella haasteellista rahoitustason epävarmuudesta ja jatkuvasta päivittämisestä johtuen.

Investointisuunnitelma 2025-2028 ja lainanottovaltuus

Hyvinvointialuelain mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelmaan sisällytetään tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi suunnitelman tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Valtioneuvosto päättää vuosittain hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Valtioneuvoston aiemmat päätökset valtuuden määrästä otetaan huomioon lainanottovaltuuden määrässä.

Vuosien 2025-2028 investointisuunnitelmaa aletaan laatia kevään aikana ja se tulee toimittaa ministeriöille vuoden loppuun mennessä. Haasteena kuitenkin on, että lainanottovaltuutta ei todennäköisesti tule tuleville vuosille.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja

Rahoitus- ja talousjaosto

- merkitsee tiedoksi talousarvion valmistelutilanteen ja antaa ohjeita jatkovalmisteluun
- pyytää lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä lausunnot toimielinten talousarviotarpeista

Päätös

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti seuraavalla tarkennuksella:

Rahoitus- ja talousjaosto

- merkitsee tiedoksi talousarvion valmistelutilanteen ja antaa ohjeita jatkovalmisteluun
- pyytää lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä lausunnot talousarviovalmistelusta.

Muutoksenhakukielto

§11, §12

Muutoksenhakukielto**Muutoksenhakukielto**

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä

- päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (hyvinvointialuelaki 141 §),
- hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (laki oikeudenkäynnistä hallintotuomioistuimissa 6§),
- päätöksestä, josta lainsäädännön nojalla ei voi hakea muutosta (lainkohta mainittava erikseen päätöksen perusteluissa) tai
- hankintapäätöksestä, jota ei tehdyn hankinta-oikaisun johdosta muuteta (hankintalaki 126 § ja 132 §).